

Vlaanderen
is materiaalbewust

Selectieve inzameling bedrijfsafval

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Astrid De Man

Wettelijke verplichtingen

Wie zamelt bedrijfsafval in?

- ▶ **Private inzamelaars van afvalstoffen, geregistreerd bij de OVAM (IHM)**
- ▶ **Intercommunales/lokale besturen die een specifieke dienstverlening hebben voor bedrijven**
- ▶ **Voor ‘vergelijkbaar’ bedrijfsafval ook mogelijkheid via huishoudelijk circuit**
 - Zorgplicht gemeenten voor huishoudelijk afval en niet voor bedrijfsafval
 - Vergelijkbaar bedrijfsafval = vergelijkbaar naar aard, samenstelling en hoeveelheid met het afval van huishoudens
 - Voor restafval expliciet beperkt tot 3 restafvalzakken van 60L of container van 22,5 kg per twee weken
 - Selectieve fracties; niet toegestaan om aan bedrijven of organisaties grotere of meer recipiënten aan te bieden dan wat aangeboden wordt aan de burgers die in een eengezinswoning verblijven. geen grotere hoeveelheden accepteren van bedrijven dan ze zouden accepteren van burgers.

32 AFVALSTOFFEN MOGEN **NOOIT** IN HET RESTAFVAL:

Gevaarlijke afvalstoffen

Afvalolie

Afgedankte elektrische en elektronische apparaten

Afgedankte apparatuur en recipiënten die ozonafbrekende stoffen of gefluoreerde broeikasgassen bevatten

Klein gevaarlijk afval van vergelijkbare bedrijfsmatige oorsprong

Afgedankte batterijen of accu's

Asbestcementshoudende afvalstoffen en asbestverdachte materialen

Papier en Karton

Gebruikte dierlijke en plantaardige oliën en vetten

Afvalbanden

Folies

Glas

Textiel

PMD

Levensmiddelenafval

Keukenafval en etensresten

Houtafval

Afvallandbouwfolies

Inert puin, bestaande uit betonpuin, metselwerkpuin of mengpuin

Niet-teerhoudend asfaltpuin

Gipskartonplaten en gipsblokken

Afgedankte matrassen

Groenafval

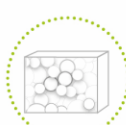
Recycleerbare harde kunststoffen

Verontreinigde fracties bouw- en sloopafval die achteraf niet kunnen uitgesorteerd worden bij een verwerker, waarna zij voldoen aan de acceptatiecriteria van de vergunde verwerker

Funderingsmaterialen die niet conform de bepalingen van het eenheidsreglement gerecycleerde granulaten kunnen verwerkt worden

Geëxpandeerd polystyreen

Metaalafval

Cellenbeton

Glaswol*

Rotswol*

Bitumineus dakbedekkingsmateriaal of afdichtingsmateriaal*

Selectieve inzamelplicht

- ▶ Vanaf 1 januari 2021: sorteerplicht 'keukenafval & etensresten' en 'levensmiddelenafval' voor specifieke sectoren
- ▶ Vanaf 1 januari 2024: verplichting voor alle bedrijven

[Sorteerverplichting voor keukenafval en etensresten \(vlaanderen.be\)](https://vlaanderen.be)

Vanaf 2024 moet elk bedrijf verplicht biogas produceren*

*Of eigenlijk gewoon keukenafval en etensresten sorteren. Dat biogas en ook compost, daar zorgen wij wel voor.

Keukenafval en etensresten sorteren? Dat is samen biogas produceren.

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER

OVAM

Meer info? ovam.be/keukenafval

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER

OVAM

Wetgeving medisch afval

- ▶ <https://ovam.vlaanderen.be/afval-in-de-gezondheidszorg>
- ▶ **Vlarema**
 - “Vlaams Reglement betreffende het duurzaam beheer van Materiaalcringlopen en Afvalstoffen”
 - Onderafdeling 5.2.3 “Medisch afval”
- ▶ **Onderscheid tussen geneeskundige inrichtingen en geneeskundige praktijken**
- ▶ **Specifieke stromen**
 - Risicohoudend medisch afval RMA
 - Niet-risicohoudend medisch afval NRMA
- ▶ **Sorteerregels bedrijfsafval blijven uiteraard van toepassing**

Geneeskundige inrichtingen

▶ Ziekenhuizen

▶ Risicohoudend medisch afval (RMA)

- Bepaalde stromen die een bijzonder risico inhouden
- In RMA-vaten of RMA-dozen
- RMA-vaten ook voor vloeibaar en pasteus NRMA
- Ook voor scherpe voorwerpen (bv naaldcontainers)

▶ Niet-risicohoudend medisch afval (NRMA)

- Enkel voor NRMA = restafval dat vrijkomt bij medische behandelingen met lager risico
- Apart ingezameld en geregistreerd
- Aparte inzamelronde
- Inzameling in blauwe NRMA-zak met opschrift “Niet-risicohoudend medisch afval”, moet niet transparant zijn

▶ Bedrijfsrestafval

- Afkomstig van bv administratieve diensten, keuken,...
- Moet in transparante afvalzak voor bedrijfsrestafval, zodat visuele controle mogelijk is

Geneeskundige praktijken

- ▶ **Woonzorgcentrum, artsenpraktijk, psychiatrisch centrum, instelling voor bijzondere jeugdzorg, instelling voor gehandicaptenzorg...**
- ▶ **Risicohoudend medisch afval (RMA)**
 - Bepaalde stromen die een bijzonder risico inhouden
 - In RMA-vaten of RMA-doen
 - RMA-vaten ook voor vloeibaar en pasteus NRMA
 - Ook voor scherpe voorwerpen (bv naaldcontainers)
- ▶ **Bedrijfsrestafval**
 - Al het restafval – incl. NRMA
 - Transparante zak

Visuele controles op bedrijfsrestafval

- ▶ **Met Vlarema 8 werden er nieuwe regels voor de inzameling van bedrijfsrestafval (afdeling 5.5) ingevoerd – sinds sept. 2021**
 - Betere bronsortering en dus meer en hoogwaardige recyclage
 - IHM bewaakt de kwaliteit van de bronsortering en registreert een non-conformiteit bij vaststelling van een sorteerfout
 - IHM koppelt hierover terug aan de klant
 - Als er gevaarlijk afval in een rolcontainer zit zal de inzamelaar deze weigeren
 - Keuze voor
 - eigen non-conformiteitenregister volgens vast sjabloon dat regelmatig opgevraagd kan worden door de OVAM
 - Centraal non-conformiteitenregister in beheer van de OVAM

Verplichting transparante zakken

- ▶ Vanaf 01/01/2023 dienen alle afvalzakken voor bedrijfsrestafval transparant te zijn
- ▶ eventueel de zak in de lokalen en op de inzamelkar verbergen met een hoes of vuilnisbak

<https://ovam.vlaanderen.be/nl/w/transp-januari-2023-verplicht>

Transparante zakken voor bedrijfsrestafval vanaf 1 januari 2023 verplicht

Nieuwsbericht - 5 september 2022

Vanaf 1 januari 2023 moeten bedrijven verplicht overschakelen op transparante zakken voor hun restafval. Zo kunnen de inzamelaars makkelijk en snel controleren op sorteerfouten. De verplichting geldt alleen voor bedrijfsrestafval dat wordt aangeboden in containers, niet voor de selectief ingezamelde afvalstromen. Welke afvalstromen bedrijven allemaal selectief moeten inzamelen, leest u op de [OVAM-website](#).

Samenstelling van de afvalzakken voor restafval

De mate van transparantie van de afvalzakken werd niet vastgelegd in VLAREMA. Het enige criterium is dat men doorheen de zak moet kunnen kijken om de inhoud ervan makkelijk te controleren op eventuele sorteerfouten.

Graag herinneren we u aan de vastgelegde normen voor kunststoffen afvalzakken, die al langer gelden. Zo is het minimale gehalte aan gerecycleerde kunststof in afvalzakken vastgelegd op 80 % vanaf 1 januari 2021 en 100 % vanaf 1 januari 2025. In beide gevallen moet minstens de helft van het materiaal bestaan uit gerecycleerde post-consumer kunststoffen. Een geaccrediteerde

instelling (zoals QA-CER of gelijkwaardig) moet met een certificaat de oorsprong en het gehalte van de gerecycleerde plastics in de zakken kunnen garanderen.

- **Wie is contactpersoon binnen bedrijf?**
- **Is de schoonmaakploeg mee betrokken?**

Juist gebruik PMD-zak

- ▶ PMD-zak van de betreffende intercommunale bij huis-aan-huisinzameling OF zak PMD Bedrijven bij ophaling door private IHM
 - Specifieke technische criteria

Handhaving bronsortering

- ▶ **Gerichte controles door Afdeling Handhaving (Dept. Omgeving)**
- ▶ **Bij vaststelling overtreding wordt overgegaan tot handhaving: aanmaning of PV**
 - 51% van de gecontroleerde bedrijven maken sorteerfouten op PMD of combinatie PMD en andere afvalstroom
- ▶ **Waarop let handhaving tijdens controle?**
 - Controle van de container restafval: sorteerfouten vast te stellen?
 - Welke afvalstoffen worden in het bedrijf geproduceerd? Zijn hiervoor de nodige voorzieningen om deze gescheiden in te zamelen en te laten ophalen
 - Aparte ophaling afvalstoffen? Recipiënten fysiek aanwezig + controle Vlarema-contract
 - Sorteergedrag werknemer en klant: worden de voorzieningen op de juiste manier gebruikt

Contractplicht

- ▶ Een contract afsluiten is een gedeelde verantwoordelijkheid, de contractplicht geldt voor zowel afvalstoffenproducent als IHM (VLAREMA-artikel 4.3.2 en 6.1.1.4)
- ▶ Contract met IHM voor bedrijfsrestafval met lijst van verplicht selectief in te zamelen afvalstromen (VLAREMA-contract/-certificaat/-etc.)
 - Bevat volgende informatie
 - complete lijst van de 24 afvalstromen die niet toegelaten zijn in het restafval
 - de afvalstromen die het bedrijf/organisatie produceert
 - de gekozen sorteeroplossing per afvalstroom
 - de afvalstromen die IHM bedrijfsrestafval verzamelt/verwerkt
 - de afvalstromen die een andere partij verzamelt/verwerkt
 - Indien van toepassing; afspraak over 'droge niet-gevaarlijke fracties' die wél samen mogen worden ingezameld
- ▶ Eerder een middel **dan een doel**

Afvalstoffenregister afvalproducent

- ▶ **Bedrijven houden verplicht een afvalstoffenregister bij; dit is een overzicht van alle afvalstoffen die een bedrijf produceert en verwerkt**
- ▶ **Minstens maandelijks**
- ▶ **Op basis van de afgiftebewijzen van de IHM – vaak beschikbaar via online toepassing**
 - Afgiftebewijzen 5 jaar bij te houden
- ▶ **Info op te nemen in afvalstoffenregister:**
 - Beschrijving van de afvalstoffen (EURAL-code)
 - Hoeveelheid van de afvalstoffen (ton, kubieke meter, liter, kg)
 - Identificatiegegevens van de inzamelaar
 - Identificatiegegevens van verwerker
 - De manier waarop het afval verwerkt of verder toegepast wordt
- ▶ **Sjabloon via de OVAM-website: <https://ovam.vlaanderen.be/register-van-geproduceerde-afvalstoffen>**
- ▶ **Online via Cirkeltips: www.cirkeltips.be**

Complexe gebouwen

- ▶ Gebouwen die gedeeld worden door verschillende afvalproducenten
- ▶ Afval mag samen worden opgehaald
- ▶ 1 contract voor restafval volstaat, maar wel ondertekend door elke afvalproducent
- ▶ Elke afvalproducent moet eigen afvalstoffenregister bijhouden, maar hoeveelheden kunnen worden toegewezen via verdeelsleutel

Sorteerinstructies

Papier en karton

- ▶ Niet vervuild = selectieve inzameling
- ▶ Papieren of kartonnen verpakking met etensresten = restafval

Wat mag bij papier-karton?

- Kranten en tijdschriften
- Folders uit de plastic verpakking
- Printpapier
- Alle verpakkingen uit papier en karton: dozen, zakken en rollen

Wat mag niet bij papier-karton?

- Vuil en vettig papier en karton
- Behangpapier
- Cellofaanpapier en aluminiumfolie en -zakjes

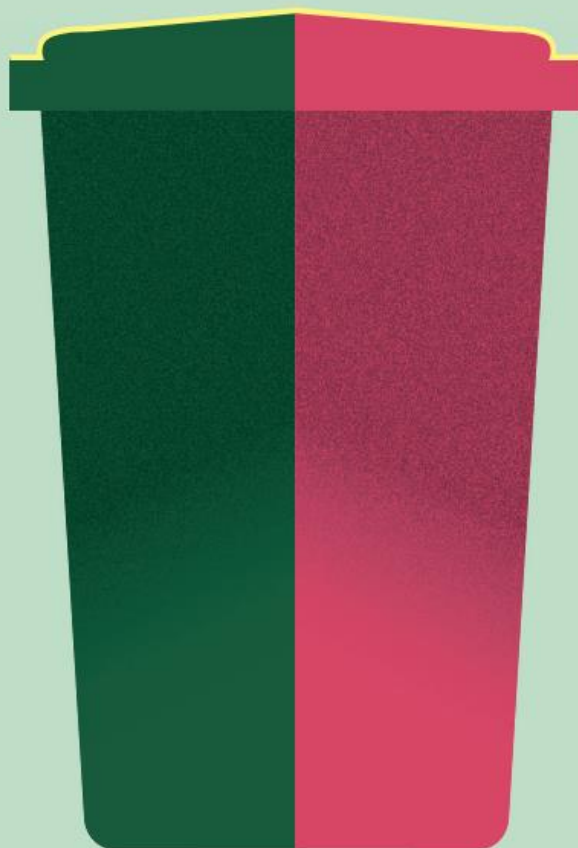
Keukenafval/etensresten

✓ Mag wel in de container:

- Schillen, resten en overschotten van groenten en fruit
- Gekookte, gefrituurde, gebakken etensresten
- Groenten-, vlees-, visresten van soep, opgevangen met zeef
- Koffiedik
- Brood(resten)
- Keukenrol
- Papieren servetten
- Verwelkte snijbloemen
- Vlees- en visresten (vetrestjes ...)
- Voeding zonder verpakking

✓ Mag ook, in overleg met je inzamelaar:

- Vloeistoffen (soep, sauzen ...)
- Verpakte voedingsmiddelen

⊘ Mag niet in de container:

- Theezakjes en koffiepads
- Geopende kleine porties voedingsmiddelen (boter, confituur ...)
- Sigarettenpeuken
- Schelpen van mosselen, oesters ...
- Botjes en beenderen uit etensresten en keukenafval

- Frituurvet en oliën
- Beenderen en dierlijk afval

PMD – enkel huishoudelijke verpakkingen

PMD sorteren doe je zo!

PLASTIC VERPAKKINGEN

Flessen Flessen

NIEM!

Bakjes, vlootjes en schaalpjes

Potjes, bekertjes en tubus

Folies

Zakjes

METALEN VERPAKKINGEN

Drank- en conservenblikken

Speelbussen voor woedeedelen of cosmetica

Bakjes en schaalpjes

Dekfels

Droppen en kneekorven

DRANKKARTONS

Regels voor een goede recycling:

- Was flessen en andere verpakkingen grondig schoon en droog ze af.
- Was de doppen grondig schoon en droog ze af.
- Verpak de doppen in een zak.
- Verpak de doppen in een zak.

PMD-PMC

Bedrijven
Kantines

WAT NIET BIJ HET PMD MAG

- × Pakketten en bedrijfsmatige verpakkingen (bv. plastic grondstofzakken...)
- × Bidons met een grotere inhoud dan 8 liter
- × Verpakkingen van motorolie, pesticiden en siliconenkits
- × Piepschuim
- × Verpakkingen met kindveilige sluiting
- × Verpakkingen met minstens een van de volgende pictogrammen
- × Verpakkingen bestaande uit een mix van materialen (bv. een laag plastic folie en een laag aluminiumfolie die niet van elkaar kunnen gescheiden worden, zoals sommige drankzakjes, zakjes fruitmoes...)
- × Andere voorwerpen

OPGELET!

Zak de verpakkingen niet in elkaar en stop ze niet samen in een afvalzak.

WAT NIET BIJ HET PMD MAG

- × Palletfolies en bedrijfsmatige verpakkingen (bv. plastic grondstofzakken...)
- × Bidons met een grotere inhoud dan 8 liter
- × Verpakkingen van motorolie, pesticiden en siliconenkits
- × Piepschuim
- × Verpakkingen met kindveilige sluiting
- × Verpakkingen met minstens een van de volgende pictogrammen
- × Verpakkingen bestaande uit een mix van materialen (bv. een laag plastic folie en een laag aluminiumfolie die niet van elkaar kunnen gescheiden worden, zoals sommige drankzakjes, zakjes fruitmoes...)
- × Andere voorwerpen

➤ Aluminiumfolie van de rol – zelf verpakt > GEEN PMD!

Kunststoffen

▶ Folies

- PE, HDPE, LDPE, LLDPE
- vb. wikkelfolie, stretchfolie, palletfolie
- NIET: verontreinigde folies, bubble wrap,

▶ Plastic spanbanden

- Vaak onterecht in restafval
- Grote hoeveelheden: aparte zakken

▶ EPS:

- Piepschuim met witte bolletjesstructuur – mag niet verontreinigd zijn
- vb. verpakkingen elektro, platen EPS
- NIET: verontreinigd EPS, schaaltes (PS-geschuimde schaaltes voor vis en vlees is PMD), verpakingschips, bubble plastic

Restafval/NRMA

Hoe ervoor zorgen dat er beter gesorteerd wordt?

Hoe ervoor zorgen dat er beter gesorteerd wordt?

▶ Financiële incentive;

- Vanaf 2026 betaal je inzameling restafval op basis van gewicht
 - Let op: niet van toepassing op NRMA!

▶ Wie in het bedrijf is ‘verantwoordelijk’ voor afvalbeleid?

- 1 aanspreekpunt voor IHM
 - Wie ontvangt de non-conformiteitsmeldingen?

▶ Belang van een doordachte aanpak

- Waar komen welke afvalfracties vrij?
- Is er wel overal een afvalbak nodig?
- Richting eigen personeel
- Richting onderaannemers
- Richting klanten/bezoekers

Hoe ervoor zorgen dat er beter gesorteerd wordt?

► Juiste plaatsing van sorteereilanden en afvalbakken

- Goede locatie?
- Signalisatie?
- Juiste zakken voor de juiste fractie!
- Blauwe PMD-zak
- Transparante restafvalzak
- Extra aandacht bij leegmaken door (externe) onderhoudsdiensten

Hoe ervoor zorgen dat er beter gesorteerd wordt?

▶ Werk samen met de poetsploeg

- Zorg ervoor dat ze het afval gescheiden houden en het in de juiste verzamelcontainers deponeren
- Zorg voor de correcte zakken
- Voorzie waar nodig ook opleiding

Hoe ervoor zorgen dat er beter gesorteerd wordt?

► Communicatie naar de juiste doelgroep

- Schakel daarvoor alle mogelijke kanalen en middelen in: e-mail, interne nieuwsbrieven, sociale media, personeelsvergadering
- Uniform communicatiemateriaal
 - Fost Plus:
 - <https://www.fostplus.be/nl/sorteren/sorteren-op-het-werk>
 - www.desorteerwinkel.be
 - Valipac:
 - <https://iksorteerinmijnbedrijf.be/communicatiemateriaal/>
- Geef mee hoeveel er gesorteerd wordt en hoe de kwaliteit evolueert
- Vergeet niet om iedereen te bedanken voor hun inspanningen
- Communiceer over de positieve punten en verbeterpunten/sorteerfouten

Vlaanderen
is materiaalbewust

Dank voor uw aandacht

iksorteer@ovam.be

astrid.de.man@ovam.be

015 284 248

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM